

אין עוד מלבדו

אשר יהיה ומיוחד

שולמה

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

פרשת דברים
שבת חזון
התשע"ח

גליון 123
נא לשמור על
קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת
התפילה וקריאת התורה

בס"ד

לעילוי נשמת

מו"ר אביר' דוד שלום ב"ר שלמה רב
הרה"ק רבי ישכר רב ב"ר אריה יהודה
הגה"ק רבי משה גרינוולד ב"ר עמרם
הרה"ק רבי אליעזר רוננפלד מאושפיזין
ה"ד ב"ר יהושע מקאמינקא
הרה"ק רבי שלום נח ב"ר משה אברהם
הרה"ק רבי שמואל שמעלקא מיאס ב"ר
אהרן משה
הגה"ק רבי שמוחה זיסל הסבא מקעלם ב"ר
ישראל נחומס
הרה"ק רבי דוד פורקעס
הרה"ק רבי יעקב יצחק ב"ר אברהם
אליעזר הלוי
הרה"ק רבי גבריאל איש הורביץ ב"ר דוד
יששכר בן יעקב מושבתי קה
רבי דון יצחק אברבנאל ב"ר יהודה
הגה"ק רבי מרדכי בנעט אב"ד ניקלסבורג
ב"ר אברהם
הרה"ק רבי הלל מפארישט ב"ר מאיר
הגה"ק רבי יצחק בלאור ב"ר שלמה

לקבלת גליון זה למייל שלהו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

לחודש מנחם אב

כתב רבי אלעזר ב"ר שמואל שמלקא בספרו מעשה רוקח "במסכת תענית דף כ"ט משנכנס אב ממעטין בשמחה אר"י משמיה דרב כשם משנכנס אב ממעטין בשמחה כך משנכנס אדר מרבין בשמחה וכו' ויש לדקדק דהלשון כשם משמע שמדמי אותם להדדי והרי הם בהיפך זה מזה ונראה ליישב באופן זה דרב מדייק הכי דתנא דמתניתין קאמר משנכנס אב ממעטין בשמחה וקשה מנ"ל לאקדומי פורענתא דלמא דווקא ט' באב חייב להתאבל או מכל היותר מו' באב שאז נכנסו העכו"ם בהיכל ומנ"ל להקדים משנכנס אב אע"כ אית ליה לתנא איזה לימוד ולכך קאמר כשם שמוכח מלימוד זה משנכנס אב ממעטין כך מוכח מלימוד זה גופא דמשנכנס אדר מרבין בשמחה דליכא מידי דלא רמיזי באורייתא והיינו דעינינו רואות בכל מיתות הצדיקים הכתוב בתורה לא כתב בשום א' מקו באיזה חודש או באיזה יום מת רק באהרן הכהן נאמר ויעל אהרן וכו' בחודש החמישי בא' לחודש וידוע דגדולה או שקולה מיתת צדיקים כשריפת בית המקדש ולכך כתבה לנו התורה זה היום להורות דמיד שנכנס אב יש למעט בשמחה דמיד רוע מזלא דישאל שמת בו אהרן וידוע דמשה ואהרן שקולים הם וא"כ קשה למה כתבה התורה מיתת משה ג"כ באיזה יום

הי' כדי לידע ג"כ למעט בשמחה באותו יום דאנן ילפינן דמשה רבינו ע"ה מת בו' באדר מכא קראי דיהושע והעם עלו מן הירדן בעשור לחודש הראשון כדאייתא בקדושין ולמה לא כתבה התורה בפירוש אותו היום אלא דהתורה העלימה בכיון אותו יום דבא להורות דמשנכנס אדר מרבין בשמחה ולכך לא כתבה התורה בפירוש אותו היום כדי שלא למעט בשמחה ובה מבואר כשם משנכנס אב ממעטין בשמחה מכא דהתורה כתבה בפירוש יום מיתת אהרן בראש חודש אב מזה מוכח דכך משנכנס אדר מרבין בשמחה מדלא כתבה התורה בפירוש יום מיתת משה רבינו ע"ה וק"ל עכ"ל וניתן להוסיף בס"ד שהיות ומידתו של אהרן הכהן ע"ה היה להרבות שלום בין איש לחבירו ע"כ משנפטר התמעטה מידה זו ובאה התורה ללמדנו כי עלינו להתגבר ולהתחזק במיוחד בזמן ימי בין המצרים שבתוכם נפטר אהרן הכהן באהבת חיים להשלים את מידתו של אהרן הכהן וע"כ נזכה לתקן את עניין פגם שנאת החיים שבסיבתו נחרב בית המקדש השני ואנו שרויים בגלות המור הזה עד עצם היום הזה ואז נזכה ושיבנה בית המקדש וכהנים יחזרו לעבודתם ולוים לשירם ולזמרם במהרה בימינו אבי"ר

"אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר פערבה מול סוף בין פארן ובין תפל ולבן וחרת ודי זהב" (א, א')

"ולבן" נוטריקון ל"ב נשמה היינו קיימת את התורה בשמחה ובטוב לבב עם כל הלב והנשמה "וחרת" ר"ת חילקת צדקות וריבתה תרומות או "ודי זהב" היינו ששמרת את כל הזהב לעצמך כדי שיהיה לך די זהב וכסף להנאות גופך וכן נאמר בקהלת "כי את כל מעשה האלקים יבא במשפט על כל נעלם אם טוב ואם רע" (י"ב, י"ד) על כן בזמן הזה שימי אלול מתקרבים ובאים עלינו לטובה ימים של חשבון נפש ותשובה כדאי לכל אדם לקבוע עיתים לתורה ובמיוחד ילמד בספרי מוסר שע"כ כך יוכל האדם להשכיל ולהבין מה חשוב ומה פחות במה כדאי להתמקד ועל מה כדאי לוותר ובעו"ה הקב"ה יעזור שע"כ כך יזכה האדם להיכתב בספרם של צדיקים ויזכה לבניי חיי אריכי ומוזני רווחי ולשנה טובה ומתוקה

ואקח את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידעים ואתן אתם ראשים עליכם" (א, ט')

ולכן הקב"ה ברוב רחמיו ריחם עלינו ורצה למנוע מצב שאם בעתיד יקום איזה "חכם" שיגיד על עצמו שהוא גם "נבון" ויתחיל להמציא תורה חדשה כביכול מתוך התורה הקיימת באומרו כי הוא עושה כן ע"י הבנת דבר מתוך דבר נאמר לו לאט לך אפילו בתקופת משה רע"ה שהיו דור דעה חכמים ביותר לא נמצא נבון שמבין דבר מתוך דבר ק"ו שבזמננו אנו לא נמצא אחד כזה וכך אנשים לא ימשכו אחרי נביאי שקר ורווח והצלחה יהיה ליהודים ולכן יוצא שבה שהקב"ה לא נתן למשה רע"ה למצוא נבונים הוא בעצם עשה עימנו חסד גדול לבטלי נרד ח"ו לבאר שחת ע"י אנשים בדאים

רש"י הקדוש מאיר את עינינו כי חסר בפס' נבונים שהרי בפס' י"ג אומר משה "הבו לכן אנשים חכמים ונבונים וידועים לשבטיכם" וכלשון רש"י "אבל נבונים לא מצאתי" ונשאלת השאלה אם צריך להיות גם נבון כדי להיות מנהיג בישראל מדוע הקב"ה לא נתן בינה לאותם אנשים להיות גם נבונים שהרי הקב"ה יכול לעשות הכל אלא ניתן לתרץ זאת עפ"י דברי רש"י למילה נבונים וכך פירושו "נבונים שמבינים דבר מתוך דבר" היינו שהם יודעים להוציא דבר מסוים מתוך דבר שני גם כאשר לא רואים קשר ממשי בין השניים וזהו יתרון הנבון על פני המדמה מילתא למילתא ששם ניתן למצוא קשרים בין הדברים

"ויחפרו לנו את הארץ וישבו אתנו דבר את הדרך אשר נעלה לרגל יומא דהילולא של בעל ערוגת הבושם רבי משה ב"ר עמרם זצוק"ל זי"ע הבאנו את אשר כתב "יש לפרש ע"ד דאייתא כל העוסק בתורה לשמה וזכה לדברים הרבה וכו' ונעשה כמעין המתגבר ופירשתי עפ"י דברי הבעש"ט זי"ע אשר באתי לעיל הלומד מחברו

בה ואת הערים אשר נבא אליהן" (א, כ"ב) פרק אחד או הלכה אחת אפילו אחת וכו' דד"ת כשהן נדברין בקדושה ובטהרה הם פרים ורבים ודפ"ח ועד"ז פי' בס"ד מארז"ל דברי חכמים כדרבנות וכמסמרות נטועים מה נטיעה פרה ורבה וכו' והיינו דנתן ונעשה כמעין המתגבר וע"ד זה פי' בשם הה"צ מהר"צ

בקודש ולזה הוצרכו לבחור אנשים צדיקים וגדולים והנה ידוע דמעיין הוא בתחיתות הארץ וצריך לחפור עד שיגיע למקום הנובע וה'ד ויחפרו לנו את הארץ שיחפרו את הארץ עד שיגיע למקור ויהיה בבחינת מעיין הנובע וא"ש בס"ד" עכל"ק

מרימינוב ז"ל הואיל משה באר את התורה שהתורה"ק שלמד משה רבינו היה בבחינת באר שכל מה ששואב יותר נובע ממקורו כמעין וי"ל הכוונה במרגלים שיקדימו ללכת לא"י ושם יתחילו הם לעסוק בישוב הארץ וכל מעשיהם יהיו בבחינת מעיין שאם אח"כ יעסקו בה ישראל יהיה הכל בקדושה מאחר שכבר התחילו הם לעסוק בדרכם

משנת הצדיק - הרה"ק רבי שלום נח זצוק"ל האדמו"ר מסלונים בעל הנתיות שלום ז' מנחם אב (חמישי)

נולד לרב משה אברהם ברזובסקי, ראש הקהילה בברנובויץ ולצביה, בתו של הרב אשר ויישטיין, ראש ישיבת "ענף עץ חיים" בסלונים, שהיה חתנו של רבי הלל ויינברג אחיו של מייסד החסידות, רבי אברהם וינברג הראשון. הרב שלום נח למד בישיבת תורת חסד בברנובויץ. היה חברותא של רבי שלמה דוד יהושע וינברג בנו של האדמו"ר רבי אברהם. ולאחר פטירת רבי אברהם, עודדו לקבל את אדמו"רות סלונים. לימים קבע את יום הירצחו ליום זיכרון לשואה ולקהילות סלונים שנשפו בה האדמו"ר הוסמך בצעירותו על ידי הרב מאיר קרליץ ועוד. מונה לכתוב את תורת רבו, רבי אברהם וינברג ז"ע בעל הבית אברהם בשנת תרצ"ג 1933 ביקר ה"בית אברהם" בארץ ישראל, ובמהלך ביקורו שידך את רבי שלום נח לחוה בתו של רבי אברהם וינברג בעל ה"ברכת אברהם" (בן דודו של ה"בית אברהם"). בשנת תרצ"ה 1935 עלה ארצה והתגורר בטבריה. לאחר חתונתו מסר שיעורים בישיבת "אור תורה", ובשנת ת"ש נקרא לכהן כר"מ בישיבת תומכי תמימים של חסידות חב"ד בתל אביב וכיהן בה גם כראש ישיבה.

בשנת תש"ב כשהגיעו ידיעות על המתחולל באירופה, אמר: "אם אין בידינו להציל את הגופים הבה נציל את הרוח". בתחילת חודש חשוון הקים את ישיבת 'בית אברהם' בירושלים ועמד בראשה כארבעים שנה עד שהתמנה לאדמו"ר. נפטר בו' באב תש"ס ונטמן בבית הקברות בהר הזיתים פעם הסביר בעל הנתיות שלום לראש ישיבה מסוים מהי מעלת נשמת היהודי "כל נשמה יהודית היא יהלום, הוא אמר, לפעמים יהלום עלול ליפול ולהתגלגל לתוך בוך, או אז מתלכלך הוא ומתכסה ברפש. זוהר הטבעי של היהלום אינו נראה, אך ערכו ויקרו אינם נגרעים במאומה. במקרה כזה, המשיך האדמו"ר, צריכים למצוא אנשים שסיכמו להכניס את יהיהם לבוץ, להרים את היהלום, לשטוף, לשפשף ולהבריק אותו, עד ששוב יתגלה זוהרו. יהלום- אפילו יהלום שאינו מלוטש - הוא עדיין יהלום. כך צריך להסתכל על כל נשמה יהודית". בעל הנתיות שלום היה דוגל תמיד בסיסמה כי "המידות הן מעל הכל". הוא חינך למידות טובות ודיבר על זה בהודמנויות רבות. בעידודו ובהשראתו היו מונהגים בבתי החינוך של חסידות סלונים 'חודש המידות', שבו היו התלמידים משקיעים כוחם ומרצם ותשומת ליבם לעבודת המידות. נכדיו מספרים שכשהיו מראים לרבי את התעודות שלהם שקיבלו בחיידר, היה דבר ראשון שם עינו על הציון במידות ודרך ארץ. הוא היה מדגיש שזה המבחן האמיתי על מהותו של האדם, עוד יותר מההישגים בלימוד.

פעם ראה שני בחורים אשר כל אחד מהם החזיק בידו מזוורה, אמר להם הרבי: "אם כל אחד מכם היה מחזיק את חבילתו של רעהו הייתם מקיימים חסד בגופכם, עתה שכל אחד מכם אוזח את חבילתו שלו, הנכם סתם סבלים פשוטים".

פעם נתבקש חתן לפני נישואיו מהרבי, להכין תכנית רוחנית מפורטת בכתב, במה עליו להתחזק לקראת יומו הגדול. הבחור נכנס לאחר כמה ימים אל הרבי והציג לפניו את אשר כתב. הרבי התבונן ברשימה ואמר לו: "הכל טוב ונכון, אך שכחת לציין את הדבר העיקרי!", ותוך כדי דיבור הוציא הרבי עט מחיקו והוסיף לרשימה: "מידות מעל הכל"

דובב שפתי ישנים - ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

דברת שלמה - הרה"ק רבי שלמה ב"ר אברהם מלוצק זצוק"ל זי"ע

"אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תפל ולבן וחרצת ודי זָהָב" (א', א') ולהעלות אותם אותיות משם על ידי שאומרים אותם בדחילו ורחימו לפני הבורא עולם ית"ש בדביקות גדול ועל ידי זה פורחין לעילא כמו שכתוב בזוהר הקדוש (תיקו"ז כ"ה): וכמו שכתבתי לעיל בפרשת משפטים על פסוק ראשית ביכורי כו' עד כאן (עייין מגיד דברו ליעקב סימן קמ"ח)

ואח"כ שמעתי מהמנוח הרב המאור הגדול הקדוש החסיד המפורסם מוהר"ר שלמה קארלינר זללה"ה שאמר ששמע עוד ממורי זללה"ה על הדברים הנ"ל שזהו לשון וידוי שיש בהן אותיות יו"ד שמביא האותיות לשרשן שהוא היו"ד שהוא שורש כל האותיות כמו שכתבתי לעיל כמה פעמים (פ' בחוקתי ופ' שלח) עד כאן דפח"ח וכן גם כאן הזכיר כל המקומות בדחילו ורחימו ובדביקות גדול כנ"ל והעלה את כל הניצוצות והחיות והאותיות לשרשן

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תופל ולבן וחרצות ודי זָהָב ברש"י לפי שהם דברי תוכחות ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהם לפיכך סתם הדברים והזכירן ברמז מפני כבודן של ישראל וצריך להבין מה מועיל הזכרת השמות כשלא הוכיחן בפירוש אם כן למה הזכיר אותם בחינם אך העניין הוא דהנה שמעתי ממורי זללה"ה על עניין הוידוי שצריך להזכיר מה שחטא וצריך להבין למה לא די בעזיבת החטא וחרטה בלב שזהו עיקר התשובה והלא לפניו יתברך גלוי מה שעשה ואמר כשאדם עושה עבירה הוא עושה בכוחו וחיותו וממשיך ונותן חיות שהם אותיות בדבר ההוא שעושה גניבה או גזילה או זנות וכדומה ולכן כשעושה תשובה כדת צריך לומר הוידוי שהן האותיות של החטא ואומר אותם בלב נשבר ובבכי כי צריך לירד אחריהם למקום שהם שם במדריגה התחתונה ומצומצם הנקרא עצבות ובכי

סגולה לפרנסה - לימוד התורה בכל זמן פנוי

בעבר הירדן בארץ מואב הואיל משה באר את התורה הזאת לאמר" (ה', א')

הקשר שבין אהבת האדם לקב"ה לבין ניצול הזמן הפנוי ללימוד התורה ועל מה שזוכה האדם לקבל מלימוד התורה בעולם הזה ובבא "אחפון להוסיף מה שדברנו ביאור הרשב"י ע"ה מאן דרחוק מאורייתא רחוק מקב"ה עפ"י ביאור הנ"ל של שכן המצוות ויהיו כמו חי דברינו כי מי שמכיר את בוראו ידע כי אחרי שהתורה מפי הבורא יצאה אף אם לא יכיר התורה עדיין יבין כי אחרי שמפיו יצאו יש בה הצלחה בלתי מוגבלת לגוף ונפש אף בעולם הזה ועל אחת כמה וכמה בעולם הבא שכולו טוב וארוך ושכר ד' פסיעות של נבוכדנצר יוכיח ומכ"ש תורה שגם כל המצוות אינן שוות לדבר א' מן התורה ואיך לא ידבק בה בכל לבבו ונפשו אלא ודאי רחוק מקוב"ה הוא ואינו מכיר אותו והנה קרוב אליו ית' הוא רק הידיעה יותר מה זאת בלי גבול רוממותו והטבתו בלי גבול וסוף ובוודאי ידבק בתורתו בכל כוחו" על כן נתחזק כולנו אברכים ובעלי הבתים שגם בבין הזמנים לא נבטל את לימודנו היומי ומי שאין לו עדיין סדר לימוד כזה יעשה לעצמו סדר לימוד אפילו זמן מועט אך יתמיד בו תמידין כסדרם ובס"ד עם הזמן יהיה בבחינת מוסיף והולך בחינת סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה ועי' יזכה האדם כדברי הסבא מקלם להצלחה ברוחניות וגשמיות הן בעולם הזה ובבא

ידועים דברי הגמרא בשבת שאחת מהשאלות שנשאל האדם בבית דין של מעלה היא קבעת עיתים לתורה ונתאר לעצמנו מצב שבו שני אנשים האחד אברך כולל והשני בעל בית העובד למחייתו כאשר יגיעו שניהם לבית דין של מעלה אחרי מאה ועשרים ישאל האברך האם קבע עיתים לתורה ותשובתו תהיה הרי למדתי כמה וכמה שעות בכל יום ויגעתי בלימוד ועונים לו בית הדין הכל טוב ויפה אבל בבין הזמנים גם ישתב ולמדת את אותו הזמן והאברך יענה שעל בין הזמנים נאמר וקווי ה' יהליפו כוח וזהו זמן לנופש לאגור כוחות לקראת הזמן הבא אז קבעת עיתים או לא קבעת ישאל בשנית והאברך יעמוד בבושט פנים ללא תשובה אחריו ניגש בעל הבית הפשוט וישאל את אותה שאלה קבעת עיתים לתורה בעל הבית ישפיל מבטו ויענה בקול רפה אמנם למדתי בכל יום דף יומי וכמה משניות וכן הוסיפתי לימוד שתי הלכות בכל יום וחוק לישראל אבל אני מניח שזה לא נחשב או אז יענו לו בית הדין אשריך שוכית לקבוע עיתים לתורה שכן כמובן שיש חשיבות לכמות הלימוד אך השאלה היא על הקביעות ולא על הכמות שכן הקביעות מראה על חשיבות הדבר בעיני האדם והקביעות יכולה להיות אף לימוד קטן אך אם הוא נעשה בכל יום ויום יש לו חשיבות רבה יותר מלימוד של איזו שעה מזדמנת וכן כותב הסבא מקלם הרב שמחה זיסל זיו זצוק"ל זי"ע בספרו חכמה ומוסר על